

hírlevele

Dr. Gurmai Zita

az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának tagja,
az Európai Parlament tagja,
a Női jogi és Esélyegyenlőségi Bizottság alelnöke,
a Regionális Fejlesztési Bizottság tagja,
a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság póttagja,
a Kanadával folytatott kapcsolatokért felelős küldöttség tagja,
a Japánnal folytatott kapcsolatokért felelős küldöttség póttagja,
a Nyugat-Dunántúli Régió képviselője,
a Magyar Szocialista Párt Nőtagozatának elnöke

Tisztelt EU polgárok, honfitársaim!

Engedjék meg, hogy üdvözljem Önöket első hírlevelem kiadása alkalmából. Széleskörű tevékenységem, tisztségeim révén (képviselőként, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának tagjaként, a Női jogi és Esélyegyenlőségi Bizottság alelnökeként, a Regionális Fejlesztési Bizottság tagjaként, a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság póttagjaként) lehetőségeimhez mérten azon fáradozom, hogy többi képviselőtársammal együtt a magyar nemzeti érdekeket képviseljük az európai törvényhozásban, jövőre mutató, pragmatikus, gyakorlati javaslatainkkal, kezdeményezéseinkkel segítsük Magyarország teljes körű integrációját, hazánk felvirágzása érdekében az összeurópai döntéshozatalban érvényesítsük a magyar érdekeket. Ebben a kiemelt fontosságú tevékenységünkben a hazai szaktárca, összekötők mellett szükségünk van az Önök támogatására, igényeljük visszajelzésüket, javaslataikat, progresszív kezdeményezéseiket. Felismertem, hogy ehhez kulcskérdés az, hogy választóimat rendszeresen tájékoztassam az Európai Unióban zajló főbb fejleményekről, munkámról, sikerekről és kihívásokról.

Tevékenységeimről szóló beszámolókat, híreket olvashatják hamarosan a honlapomon is (www.gurmai.hu), és üdvözlőném, ha a honlapon illetve a hírlevélben megadott e-mail címen, vagy akár levélben, faxon megkeresnének.

Kiemelt területem a női esélyegyenlőség biztosítása, évek óta foglalkozom a nők hátrányos megkülönböztetése ellen. Úgy gondolom, hogy képviselőként, az Európai Parlament Szocialista Képviselőcsoportjának tagjaként, a Női jogi és Esélyegyenlőségi Bizottság alelnökeként az Európai Parlamentben még több lehetőségem adódik misszióm teljesítéséhez. Az Európai Parlamentben működő Női jogi és Esélyegyenlőségi Bizottság alelnökeként a szociális politika három területét kell véleményeznem: a munkahelyi biztonság és egészségvédelem ösztönzését, a szociális beilleszkedés kérdését az EU új tagországaiban és a szociális politika jövőjét a 2006–2010-ig terjedő időszakra vonatkozóan.

A nők az európai lakosság több mint felét képviselik és a várható élettartamuk is hosszabb. A 2004-ben végbement EU-bővítés nyomán az európai kontinens jövőjét nagyban fogja befolyásolni az elkövet-

kezendőkben az, hogy mennyire érvényesülhet a nők érdeke a döntéshozatalban, a munkaerőpiacon, a munkahely és a család összeegyeztetésében, a társadalmi életben, sőt olyan, az Európai Unió gazdasági potenciáljának erősödésére, világban elfoglalt szerepének növekedésére irányuló kulcsterületen is, mint a lisszaboni stratégia megvalósítása. Ennek szentelem munkám.

Prioritásnak tartom azt, hogy figyelemmel kísérjem a hazai folyamatokat, és lehetőségeim keretein belül segítsen az esélyegyenlőség megvalósítását. Ennek fontos állomása, hogy nemrégiben az MSZP Nőtagozata elnökévé választottak. Örvendetes, hogy az EP képviselők részt vehetnek az Országgyűlés ülésén, s ezáltal figyelemmel kísérhetik országukban zajló törvényalkotói folyamatot. 2005. március elején került sor az EP képviselők meghallgatására az OGY Európai Ügyek Bizottságánál, s ezek a rendezvények, melyek az európai parlamenti képviselők és a hazai törvényhozók munkájának összehangolásra irányulnak, rendszeressé válnak, elmélyítve az együttműködést.

Dr. Gurmai Zita

Kedves Barátaim!

Személyes hitvallásom, hogy egy erős és biztos alapokon álló Európai Szocialista Párt (ESZP) megteremtésének az egyik legfontosabb pillére, hogy a párt tevékenységével segítse az esélyegyenlőség minél szélesebb körben történő megvalósítását. Teljes mértékben támogatom Gurmai Zita munkásságát, aki az ESZP Nőszervezet elnökeként újjászervezi és új lendületet ad a párt nőtagozatának.

Zita vezetésével egy olyan együttműködés indult el a tagszervezetekben

dolgozó szocialista nők között – legyenek akár európai vagy nemzeti parlamenti képviselők, vagy pártaktivisták – amely egyrészt felgyorsította, másrészt megerősítette a politikai egyeztetést a párton belül.

Mindezekén túl szeretném felhívni a figyelmüket az ESZP új névjegykártyájára. Bízom abban, hogy ez a kártya nem csak a Nemzetközi Nőnapon történő bevezetésekor, de a későbbiekben is segít minél több támogatót szerezni az esélyegyenlőségnek.

Engedjék meg, hogy a Nemzetközi Nőnap alkalmából jókívánságaimat küldjem Önöknek és kívánom, hogy ne csak ezen a napon legyen esélyegyenlőség.

Üdvözlettel:

Poul Nyrup Rasmussen
az ESZP elnöke

Dear Friends!

My ambition for a stronger Party of European Socialists includes a commitment to strengthen the party's work on gender equality. I fully support the work of Zita Gurmai, President of PES Women, in her work to revitalize PES Women, the women's committee of the PES.

Under Zita's leadership, women in the PES and its member parties – MP, MEPs and activists – have already taken steps forward in reinforcing their coopera-

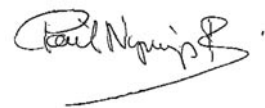
tion and policy work within a reinvigorated PES.

In particular, I would like to draw your attention to the PES Women pledge card. I hope that you can find a way to support your women's section or department in launching the pledge card on international women's day (8 March).

On the occasion of the International Women's Day I wish all the best and suc-

cess and equal treatment for every day.

Best wishes

Poul Nyrup Rasmussen
President
Party of European Socialists

1. Fejlemények az esélyegyenlőség terén

A tavaly elfogadott Alkotmányos Szerződés, mint az Európai Közösség életében mérföldkövet jelentő kulcsdokumentumban magától érthetően szerepel a nők és férfiak egyenlőségének biztosítása, nemi, faji, etnikai, vallási, fogyatékoságon, életkoron vagy nemi irányultságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma.

Maga a női esélyegyenlőség biztosítása nem korlátozódik csupán az európai kontinensre, hanem a világ egészét felöleli: az Európai Unió soros elnökségéhez hasonlóan az ENSZ politikái között is prioritást élvez. 2005 márciusában került sor a Peking+10 program ENSZ világkonferenciára New Yorkban a tíz évvel ezelőtt elfogadott program célkitűzéseinek teljesítéséről, s ezen a rendezvényen jómagam is részt vettem és felszólaltam az Európai Unióban zajló folyamatokról, az esélyegyen-

lőség területén elért eredményekről és a kihívásokról. A világkonferencia előtt a Luxemburgban az Esélyegyenlőségi Bizottsági ülésen áttekintettük a Peking+10 folyamat eredményeit, konkrét javaslatot fogalmaztunk meg a civil szervezetekkel való együttműködés kiszélesítésére, a közösségi jogszabályalkotás, programok és akciók alkotásakor a nemi egyenlőség biztosításának figyelembe vételére, az intézmények közötti együttműködés fejlesztésére, a Peking+10 programban foglalt, nők jogait biztosító globális, határok nélküli háttérnek létrehozására és érvényesítésére.

Az Európai Unió döntéshozó testületeiben a 96/694 sz. tanácsi ajánlásban foglaltaknak megfelelően a nőknek egyre nagyobb szerepet kell, hogy biztosítsanak a döntéshozatalban, ami például az új Európai Parlamentben és Bizottságban is kb. 30% körül alakul, s ez lé-

nyegi előrelépésként tekinthető. Hazai szinten sajnos nem ez a tendencia, Magyarország sereghajtó e téren az EU-ban.

Közösségi szinten az elmúlt időszakban számos téren sikerült előbbre lépni: az Alkotmányos Szerződésben foglaltakon túlmenően több, uniós szintű jogi aktus elfogadására, illetve kezdeményezésre került sor. Tavaly áprilisban elfogadták azt az irányelvet, amely az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országból származó személyek (értelemszerűen elsősorban nők) számára megadja a letelepedési engedélyt. Az EK tavaly decemberi irányelve az első olyan döntés, amely a munkaerőpiacon kívül is tiltja a nemek közötti diszkriminációt. Az Európai Bizottság ezen kívül a foglalkoztatás területén új irányelv-tervezetet dolgozott ki a női esélyegyenlőség biztosítása érdekében. Az új tervezet

öt, már meglévő direktívát egyszerűsít és dolgoz össze egyetlen referencia-jogszabállyá.

A női esélyegyenlőség biztosítását segitendő, a közeljövőben sor kerül egy Európai Társadalmi Nemek Intézetének (*European Gender Institute*) létrehozására. Jómagam ennek az intézet-

nek mielőbbi felállítása mellett szálltam síkra és jelentős eredménynek tekintem megalapítását, hiszen feladata az esélyegyenlőség végrehajtásának vizsgálata lesz a tagállamokban. Szerepe óriási, hiszen képes lehet az esélyegyenlőséggel kapcsolatos jogszabály-alkotás, nemzeti stratégiák összehangolására,

eredmények összehasonlítására, a kedvező, de lassan haladó folyamat meggyorsítására.

További információ:

<http://www.euoinfo.hu>;

http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/index_en.htm

2. Fontosabb hírek az EU-ból

A LISSZABONI STRATÉGIA REFORMJA

Az Európai Bizottság ambiciózus gazdaság-növekedési és munkahely-teremtési stratégiát fogadott el 2005. február 2-án, amely a lisszaboni stratégia célkitűzéseinek módosítását, a prioritások átsúlyozását tartalmazza. A stratégia jellemzője, hogy az eddig együtt kezelt gazdasági növekedés, szociális kérdések és fenntartható fejlődés célkitűzéseinek együttesében a gazdasági növekedésre kívánta helyezni a hangsúlyt, azaz jelentősebb gazdasági növekedés és munkahely-teremtéssel látja biztosíthatónak a szociális és a fenntartható fejlődés biztosítására vonatkozó célkitűzések megvalósítását.

Az Európai Szocialista Párt élesen bírálta a Barroso Bizottság elképzeléseit. Véleményünk szerint a lisszaboni stratégia másik két pillérének – a szociális gondoskodásnak és a fenntartható fejlődésnek (környezetvédelemnek) a rovására nem lehet előtérbe helyezni a gazdasági reformokat, azaz a Bizottság javaslata végletesen *megbontja gazdaság, a szociális érzékenység és a környezetvédelem közötti egyensúlyt*. A makrogazdasági stabilitás prioritást képez, a Bizottság javaslata „csak fél válasz” a versenyképesség problémájára. Modernizáció és változás szükséges, de a környezetvédelemre és a szociális politikára is kiterjesztve. *A lisszaboni célok megvalósításának útján legsikeresebb skandináv országok példája a bizonyíték arra, hogy a jól működő és modern növekedési és versenyképességi rendszereknek a szociális és a környezetvédelmi politikát is magában kell foglalniuk, csak úgy biztosíthat a siker*. A siker útja a szocialisták szerint a politikai koherencia biztosításában – azaz a problémák globális kezelése, a komponensek nem alá-, vagy felülrendelésében, az EU termelői potenciáljának teljes kihasználásában (egységes és erős belső piac, erős gazdaságirányítással, kedvező vállalkozói környezettel, megfelelő jogszabályi és pénzügyi háttérrel), erélyesebb gazdaságirányítás-

ban, a szigorú költségvetési szabályokon történő lazításon (*a kiadások szigorúsága ne menjen a gazdaságélénkítő beruházások rovására*), beruházásbarát politikák kidolgozásán, az EU költségvetés reformján (a költségvetés tételeinek hozzáigazítása, átcsoportosítása a lisszaboni célkitűzésekhez), a tudásalapú társadalom kiépítésén helyezkedik el.

További információ:

<http://www.euvonal.hu/index.php?op=hirek&id=1619>;

http://www.europa.eu.int/growthandjobs/index_en.htm

ÚJ SZOCIÁLIS AGENDA

„Egy szociális Európa a globális gazdaságban: munkát és lehetőséget mindenkinek” – ez a mottója a Szociális Agenda második, a 2010-ig terjedő periódust felölelő szakaszának.

Az új agenda az európai szociális modellel modernizációjára törekszik, különösen a kollektív cselekvőképesség fejlesztése, illetve a mindenki számára elérhető új esélyek felkínálása terén. Az agenda csak abban az esetben lehet sikeres, ha az európai népesség minden lényeges részét be tudja vonni: a változás egy új, generációkon átívelő megközelítésen kell, hogy alapuljon. A hatóságok, a szociális partnerek és a civil társadalom közötti partnerség az európai politikák sikerének egyik záloga.

A Szociális Agendával kapcsolatos akcióprogram négy területre fog összpontosítani: az átszervezéseket elősegítő és kísérő európai politikák közötti nagyobb összehangoltság megteremtése; a szociális partnerek erőteljesebb bevonása; a politikák és azok pénzügyi vonzataik közötti nagyobb összhang megteremtése, különös tekintettel az európai szociális alapra és az európai foglalkoztatási stratégia, és a jogi keretek, illetve a szociális partnerek közötti megállapodások kifejlesztése közötti szorosabb kapcsolat megteremtése, mely által lehetővé válik a munkához való alkalmazkodóképesség fejlesztése, az élethosz-

szig tartó képzést és a munkaszervezet modernizációját célzó politikák támogatása.

A szociális kirekesztés elleni fellépés terén készülő dokumentumban javasoltam, hogy a legjobb tapasztalatokat osszák meg a tagállamok és szükségesnek találok a civil szervezetekkel való együttműködés további szélesítését is. Úgy gondolom, hogy ezek az eredmények azt mutatják, hogy elmozdulás történt és meggyőződésem, hogy további előrehaladás várható.

További információ:

http://www.europa.eu.int/comm/employment_social/social_policy_agenda/social_pol_ag_en.html

MEGJELENT A MÁSODIK BIZOTTSÁGI JELENTÉS A NŐK ÉS FÉRFIAK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉRŐL

2005. február 14-én kiadott jelentés a nők helyzetét tekinti át az oktatás, a foglalkoztatás és a társadalmi élet területén. A jelentés alapvetően bizonyos előrelépéseket mutat, bár a nők Európa-szerint lényegesen nehezebb helyzetben vannak, mint a férfiak.

A gazdasági függetlenség alapfeltétele a nők számára az, hogy van-e munkahelyük. A női foglalkoztatási szint 15,8%-kal marad el a férfiakétól, míg a munkanélküliség szinte azonos arányú. 1,7%-kal több regisztrált munkanélküli nő van, mint férfi. Ezen túlmenően a valódi egyenlőség azon múlik, hogy ugyanazon munka elvégzéséért egyforma bért kapnak-e férfiak és nők. Ez még nem valósult meg, a különbség 2004-ben átlag 15%-os volt a férfiak javára.

A női döntéshozók száma emelkedik, az EU-tagállamok parlamenti mandátumainak 23%-át ők töltik be. A vállalatok élén csupán egy százalékkal nőtt a női vezetők aránya 2002-höz képest. Így érte el 2003-ban a 31%-ot, de a legnagyobb 50 európai vállalat vezetői posztjait még mindig férfiak uralják.

A helyzet az eddigi intézkedések mellett további lépéseket igényel nemzeti szinten is. A jelentés felhívja a tagállamokat, hogy fordítsanak nagyobb figyelmet a női foglalkoztatás bővítésére; a szociális partnerekkel tegyenek erőfeszítéseket a fizetések közti különbségek és a munkaerő-piaci szegregáció csökkentésére; biztosítsák, hogy a családos nők is egyenlő eséllyel vegyenek részt a munkaerőpiacon – legyen lehetőségük a gyermeknevelés mellett is dolgozni, a gyermekszülés után a újra munkába állni; folytassák szociális- és nyugdíjrendszereik korszerűsítését a 2002-ben bemutatott nemzeti modernizációs terveknek megfelelően.

A jelentés hangsúlyozza, hogy lehetőséget kell adni a férfiaknak nagyobb fokú szerepvállalásra a családon belül, s a nők lehessenek családfenntartók, ha úgy kívánják (tehát pl. a gyermeknevelési támogatás ne nemhez legyen kötve); szüntessék meg azokat a tényezőket, amelyek a nőket arra ösztönzik, hogy kivonuljanak a munkaerőpiacról vagy pl. gyermekszülés után inaktívak maradjanak. Javasolja, hogy a Strukturális Alapok, kivált az Európai Szociális Alap által támogatott projektek hozzájáruljanak a nemi általánosítások visszaszorításához és a fizetések közti, nemi alapú különbségek csökkentéséhez.

Alapvetően pozitívnak tartom a gyakorlatot, hogy az Európai Bizottság évente jelentést készít az esélyegyenlőség biztosításának helyzetéről. Véleményem szerint fontos, hogy a tagállamok kormányai és a szociális partnerek tegyenek erőfeszítéseket a fizetések közti különbségek és a munkaerő-piaci szegregáció csökkentésére, a tagállamok biztosítsák, hogy a családos nők is egyenlő

eséllyel vegyenek részt a munkaerőpiacon, legyen lehetőségük a gyermeknevelés mellett is dolgozni, a gyermekszülés után a újra munkába állni, folytassák szociális- és nyugdíjrendszereik korszerűsítését nemzeti modernizációs tervek alapján.

Mindezek érdekében eredményes lehetne a kormányok és a szociális partnerek együttműködésével figyelemfelhívó kampányok lebonyolítása, hogy a férfiakat is rávegyék: a nők boldogulása az ő érdekük is. Ehhez pedig a családi terhekben való osztozkodás létfontosságú. Mindez annak érdekében, hogy az Európai Unió valóban az egyenjogúság és esélyegyenlőség modern társadalmát jelentse, ahol a potenciál teljes kihasználása révén hosszú távon biztosíthatók a jólét feltételei.

További információ:

http://www.euvonal.hu/index.php?op=kozossegi_politikak&id=10;
http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/index_en.htm

A BIZOTTSÁG 2005-ÖS MUNKATERVE

Az Európai Bizottság közelmúltban kiadott 2005. évi munkaterve szerint döntő fontosságú év lesz az Európai Unió számára. Európának azáltal, hogy új lökést ad a lisszaboni stratégiának nagyobb növekedést kell produkálnia és több munkahelyet kell teremtenie. A pénzügyi perspektívákról szóló megállapodás keretében meg kell teremtenie a prosperitást, a szolidaritást és a biztonság támogatásához szükséges eszközöket, a Hágai program végrehajtásával fokoz-

nia kell az állampolgári szabadságot, biztonságot és igazságosságot.

AZ EURÓPAI UNIÓ STRATÉGIAI CÉLKITŰZÉSEI 2005-TŐL 2009-IG

Az Európai Bizottság elnöke közzétette az Európai Unió 2009-ig szóló stratégiai célkitűzéseire vonatkozó elképzeléseit, melynek kulcsszavai: prosperitás, szolidaritás, biztonság és szabadság, nemzetközi súly növelése.

Az elkövetkező öt év feladatait az alábbiakban határozták meg:

- az EU-t vissza kell vezetni a tartós növekedési pályára a szociális és gazdasági reformok segítségével. Meg kell teremteni a tudásalapú társadalmat, az európai oktatási és az európai kutatási térséget;
- fenn kell tartani és meg kell erősíteni az unió elkötelezettségét a szolidaritás és a társadalmi igazságosság iránt annak érdekében, hogy megerősödjön a kibővült Európai Unió kohéziója, a szegényebb régiók képesek legyenek felzárkózni a gazdagabbakhoz;
- a terrorizmus, a szervezett bűnözés elleni küzdelem által fokozni kell az unió állampolgárainak biztonságát és így javítani az életminőséget;
- erősíteni kell az Európai Unió pozícióját a világban, elő kell készíteni az Unió további bővítését (a Balkánon) és partneri viszonyt kell kialakítani az EU-t körülvevő országokkal, részt kell venni a közel-keleti békefolyamat és a Közép-Kelet stabilizációjában, folytatni a világkereskedelmi tárgyalásokon az aktív részvételt és a fejlődő világ, elsősorban az afrikai országok támogatását.

3. Esélyegyenlőségi programok, pályázati lehetőségek

Az esélyegyenlőség érvényesülését a kötelező érvényű joganyagok alkotása mellett stratégiák, akcióprogramok, pályázatok sora segíti. A nemek közti egyenlőség biztosítására megkülönböztetett figyelmet fordítanak a Strukturális Alapok, valamint az Európai Foglalkoztatási Stratégia (ez utóbbi a tagállamok feladatává teszi a női foglalkoztatás bővülését akadályozó tényezők figyelemmel kísérését és felszámolását).

Az Európai Szociális Alap kifejezetten a nemi esélyegyenlőség biztosítására 4 milliárd eurós kerettel rendelkezik.

A vidékfejlesztési programok is mindinkább tekintetbe veszik a nők érdeke-

it is (az EU mezőgazdasági munkaerőjének kb. 34%-át a nők adják).

Kiemelendő a Leader+ vidékfejlesztési program, mely prioritásként kezeli a vidéken élő nők támogatását. Az EQUAL szerves részét képezi annak az uniós stratégiának, amely abban is segít, hogy el lehessen törölni a diszkrimináció minden formáját a munkaerőpiacról.

A nők és gyermekek ellen irányuló erőszak minden formája ellen indított Daphne programot új költségvetési forrásokból újraindították. A Daphne II. program keretében 2004-2008 között összesen 50 millió eurót fordítanak

a nőkkel szembeni erőszak és az emberkereskedelem elleni fellépésre.

Pozitív, hogy a pályázóktól az esélyegyenlőség biztosításának konkrét lépéseinek igazolását is igénylik az uniós pályázatokban.

További információ:

<http://www.pafi.hu>;
http://www.europa.eu.int/grants/index_en.htm